

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 75/2014
Дана 15.01.2015.године
Б Е О Г Р А Д

Р-14.5. отказ на иницијативу послодавца

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Персиде Јовановић, председника већа, Невенке Калуђеровић и Зорице Смирчић, чланова већа у парници из радног односа тужиоца **АА**, чији је пуномоћник **АБ**, адвокат, против туженог "**АА**", чији је пуномоћник **АБ1**, адвокат, ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду Судске јединице у Младеновцу П1 број 5207/2012 од 10.10.2013.године у седници већа одржаној дана 15.01.2015.године, донео је:

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Другог основног суда у Београду Судске јединице у Младеновцу П1 број 5207/2012 од 10.10.2013.године у ставу првом изреке у делу у којем је усвојен тужбени захтев и поништено решење о отказу уговора о раду тужиоцу број 2075 од 10.10.2012.године, а тужени обавезан да тужиоца врати на рад у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде и у ставу другом изреке у ком је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 62.250,00 динара.

УКИДА СЕ пресуда Другог основног суда у Београду Судске јединице у Младеновцу П1 број 5207/2012 од 10.10.2013.године у ставу првом изреке у делу у ком је обавезан тужени да тужиоца распореди на радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима и у овом делу **ОДБАЦУЈЕ СЕ** тужба тужиоца.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка за састав одговора на жалбу.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду, Судске јединице у Младеновцу П1 број 5207/2012 од 10.10.2013.године ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено је решење туженог о отказу уговора о раду тужиоцу број 2075 од 10.10.2012.године, а тужени обавезан да тужиоца врати на рад и распореди на радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима, а ставом другим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 62.250,00 динара.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу из свих законом прописаних разлога.

Тужилац је дао одговор на жалбу.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 ЗПП Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба делимично основана.

У поступку доношења ожалбене пресуде у потврђујућем делу нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1,2,3,5,7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности нити друге битне повреде одредаба парничног поступка на које се указује жалбом.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку тужилац је као запослени на неодређено време, по уговору о раду број 327 од 06.02.2008.године обављао послове техничара заштите имовине. Управни одбор туженог на седници одржаној дана 03.08.2012.године донео је одлуку о утврђивању вишка запослених заведену код туженог под бројем 1518 дана 06.08.2012.године којом је утврдио да од укупно 37 запослених код послодавца на неодређено време 9 запослених, међу којима је и тужилац, представљају вишак услед економско-финансијских и организационих промена. Истог дана директор туженог донео је Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних задатака заведен код туженог под бројем 1574 дана 14.08.2012.године којим су укинута послова на којима је тужилац радио. Назначени општи акт туженог није објављен на огласној табли туженог, односно на месту означеном за оглашавања аката у оквиру пословног простора туженог. Оспореним решењем директора туженог од 10.10.2012.године заведеним код послодавца под бројем 2075 дана 10.10.2012.године, тужиоцу је, због престанка потребе за његовим радом отказан уговор о раду уз исплату отпремнине. Према разлозима садржаним у образложењу одлуке, код послодавца је дошло до укидања службе обезбеђења, а запосленом није могло да се обезбеди обављање других послова који одговарају његовој стручној спреми у предузећу. Тужилац има завршен четврти степен стручне спреме, занимања пољопривредни техничар, а у периоду који гравитира отказу уговора о раду тужиоцу, тужени је на пословима за чије обављање тужилац испуњава услове запослио друга лица и то: дана 13.08.2012.године на неодређено време СС на радно место референта унутрашње контроле, а дана 18.09.2012.године СС1 прво на одређено време, а потом почев од 19.12.2012.године на неодређено време на радно место референта наплате и редарства.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је оценио да Правилник о организацији и систематизацији послова код туженог којим су укинута послови на којима је тужилац радио није ступио на правну снагу, јер није био објављен на огласној табли послодавца, да на основу таквог акта запослени није могао бити проглашен вишком запослених и да је незаконито оспорено решење којим је тужиоцу због престанка потребе за његовим радом отказан уговор о раду, па је као основан усвојио постављени тужбени захтев. Осим тога, према датим разлозима, заснивањем радног односа са другим запосленима ради обављања послова за које тужилац испуњава услове утврђене општим актом, а у периоду у којем гравитира отказ уговора о раду, повређена су права запосленог из члана 182 став 1 Закона о раду.

Доносећи ожалбену пресуду у потврђујућем делу првостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, а за своју одлуку дао разлоге које у битном прихвата и овај суд.

Одредбом члана 196 став 1 и 4 Устава Републике Србије утврђено је да се закони и сви други општи акти објављују пре ступања на снагу, а да ступају на снагу најраније осмог дана од дана објављивања и могу да ступе на снагу раније само ако за то постоје нарочито оправдани разлози утврђени приликом њиховог доношења.

Из наведених уставних одредби произилази, да под Уставом утврђеним условима, општи акт може да ступи на снагу пре осмог дана од дана његовог објављивања, али да ни у ком случају не може ступити на снагу пре него што је објављен.

Обавеза је послодавца да Правилником о организацији и систематизацији послова утврђује организационе делове, врсту послова, врсту и степен стручне спреме и друге послове услове за рад на тим пословима. Из ове обавезе послодавца произилази и његово овлашћење да укида послове и конституише нове послове и овлашћење из члана 179 тачка 9 ЗОР да у случају престанка потребе за обављањем одређеног посла или смањења обима посла услед технолошких, економских и организационих промена запосленом откаже уговор о раду. Овај отказни разлог међутим мора бити праћен изменом Правилника о организацији и систематизацији послова којим су послови које је запослени обављао укинута или је за њихово обављање смањен број извршиоца, а који је пре доношења оспореног решења ступио на правну снагу.

Према одредби члана 64 Статута "АА" Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова као општи акт предузећа ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли предузећа.

У конкретном случају Управни одбор туженог донео је одлуку којом је тужиоца огласио вишком запослених, а директор туженог истог дана донео је Правилник о организацији и систематизацији послова код туженог којим је укинуо послове обезбеђења на којима је тужилац радио. Овај општи акт, међутим, није објављен на огласној табли туженог, односно другом месту у оквиру пословног простора туженог на ком је тужени уобичајено оглашавао акта, па је правилна одлука којом је поништено оспорено решење којем је

тужиоцу, због престанка потребе за његовим радом услед технолошких, економских и организационих промена, отказан уговор о раду.

Необјављивање општег акта послодавца о организацији и систематизацији радних места код туженог довољан је разлог незаконитости оспореног решења, па су за оцену правилности ожалбене пресуде без значаја наводи жалбе да у назначеном периоду тужени на истим пословима није засновао радни однос са другим лицима.

Околност да је тужилац попунио упитник којим се определио за начин престанка радног односа, потписао пријем решења о отказу уговора о раду и примио износ отпремнине утврђене тим решењем, на који се жалилац позива у жалби, без правног значаја су.

Упитник на који се тужени у жалби позива, тужилац је попунио након доношења одлуке Управног одбора туженог којим је проглашен вишком запослених уз писмено упозорење садржано у упитнику да у случају непотписивања упитника губи право на отпремнину и право на месечну накнаду код Националне службе запошљавања. Назначеним упитником запосленом је понуђено да изабере између опције да му престане радни однос уз исплату отпремнине како би остварио права код Националне службе запошљавања и опције да настави рад на истим пословима код другог послодавца са којим ће предузеће склопити уговор о пословној сарадњи. Изјашњење запосленог по наведеном упитнику и пријем отпремнине, дакле, није израз његове слободне воље, већ последица незаконите процедуре у којој је тужилац оглашен вишком, па се с позивом на ове чињеничне наводе правилност ожалбене пресуде у потврђујућем делу не доводи у сумњу.

Потврђена је и одлука о враћању запосленог на рад, јер је донета правилном применим правила из члана 191 Закона о раду.

Не спада у судску надлежност изрицање обавеза послодавцу да запосленог распореди на послове који одговарају његовој стручној спреми, знању и способностима, јер се то питање решава сагласношћу воља послодавца и запосленог, закључењем уговора о раду у смислу одредбе из члана 30 став 2 Закона о раду, по враћању запосленог на рад у извршењу одлуке донете у смислу правила из члана 191 став 1 Закона о раду. Зато је у овом делу, због учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 2 ЗПП-а, ожалбена пресуда морала бити укинута и у односу на тај тужбени захтев тужба одбачена.

Тужилац није успео само у незнатном делу свог захтева због кога нису настали посебни трошкови, па је потврђена и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу другом изреке ожалбене пресуде.

Одговором на жалбу понављају се чињеничне тврдње истакнуте током првостепеног поступка и указује на правна схватања исказана у другим одлукама Апелационог суда у Београду. По правном схватању овог суда трошкови одговора на жалбу у којој су садржани такви наводи, немају карактер трошкова потребних за вођење парнице, па је одбијен захтев тужиоца за накнаду

трошкова насталих саставом одговора на жалбу.

Из изложених разлога применом одредбе члана 390 и 391 став 2 ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/2011) одлучено је као у изреци пресуде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Персида Јовановић, с.р

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић